

Зміст

1. Загальні положення	3
2. Терміни та скорочення	3
3. Мета	3
4. Пакування вантажів	3
4.1. Загальні вимоги, які ставляться до упаковки.....	3
4.2. Правила пакування вантажів на піддонах і пакетах	5
4.3. Правила пакування продукції сільськогосподарського призначення.....	5
4.4. Правила пакування продукції целюлозно-паперової промисловості	6
4.5. Правила пакування шифера	6
4.6. Правила пакування глиняної та силікатної цегли	6
4.7. Правила пакування скла	6
4.8. Правила пакування сантехнічних виробів	7
4.9. Правила пакування продукції металургійної промисловості	7
4.10. Правила пакування продукції хімічної промисловості.....	8
4.11. Правила пакування продукції харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості.....	9
4.12. Правила пакування тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів	9
4.13. Правила пакування цукру	10
4.14. Правила пакування солі.....	10
4.15. Правила пакування молока та молочних продуктів.....	10
4.16. Правила пакування м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів	10
4.17. Правила пакування риби та рибопродуктів.....	11
4.18. Правила пакування консервів	11
4.19. Правила пакування вина, лікеро-горілчаних виробів, пива та безалкогольних напоїв.....	12
4.20. Правила пакування чаю, кави, какао, прянощів.....	12
4.21. Загальні положення правил пакування промислових товарів народного споживання.....	12
4.22. Правила пакування волокнистих вантажів.....	13
4.23. Правила пакування тканин та штучних виробів.....	13
4.24. Правила пакування одягу	14
4.25. Правила пакування взуття	14
4.26. Правила пакування посудогосподарських товарів	14
4.27. Правила пакування техніки і приладів	15
4.28. Правила пакування швидкопусувних вантажів у міжміському сполученні.	15
5. Інформація для вантажовідправника	16

1. Загальні положення

- 1.1. Ця Інструкція визначає порядок пакування вантажів, які готуються до перевезення.
- 1.2. Інструкція обов'язкова для виконання всіма особами, які виконують пакування вантажу з метою його перевезення ТММ Експрес (надалі - Компанія).
- 1.3. Ця Інструкція розроблена відповідно до законодавства України, міжнародних договорів, ратифікованих в Україні, у т. ч. у сфері вантажних перевезень автомобільним та повітряним транспортом. Інструкція є основоположним документом Компанії щодо пакування вантажів.

2. Терміни та скорочення

- Перевізник, для цілей цієї Інструкції, — Товариство з обмеженою відповідальністю «ТММ Експрес».
- Вантаж — всі предмети з моменту прийняття для перевезень до здачі одержувачу вантажу.
- Упакування — це процес розміщення продукції в упаковці (тарі). Упаковка(тара) повинна відповідати державним стандартам.
- Вантажовідправник — будь-яка фізична або юридична особа, яка подає перевізнику вантаж для перевезення.
- Вантажоодержувач — будь-яка фізична або юридична особа, яка здійснює приймання вантажів, оформлення товарно-транспортних документів та розвантаження транспортних засобів у встановленому порядку.
- Тара — основний елемент упаковки, що являє собою виріб для розміщення продукції.

3. Мета

- 3.1. Цю Інструкцію розроблено з метою підвищення рівня задоволеності контрагентів Компанії, а також поліпшення якості надання послуг шляхом чіткого регламентування вимог до пакування вантажів, а також з метою запобігання пошкодженню таких вантажів.

4. Пакування вантажів

4.1. Загальні вимоги, які ставляться до упаковки

4.1.1. До упаковки ставляться такі вимоги:

- вид упаковки має відповідати особливостям вантажу;
- упаковка має забезпечувати повне збереження вантажу під час його транспортування з урахуванням вантажно-розвантажувальних робіт;
- упаковка має відповідати кліматичним умовам;
- упаковка має відповідати вимогам митного режиму;
- упаковка може виконувати реклами цілі.

4.1.2. при виборі упаковки потрібно враховувати спосіб, відстань і тривалість транспортування, можливість перевантаження вантажу в дорозі,

- температурний режим і вологість під час транспортування, пору року (погодні умови), сумісність з іншими вантажами тощо.
- 4.1.3. характер упаковки повинен відповідати виду вантажу, вантажності автомобіля, профілю і стану дороги та іншим умовам.
  - 4.1.4. упаковка для перевезення вантажів, які вимагають охолодження чи інтенсивної вентиляції повітря, має бути з просвітами.
  - 4.1.5. упаковка для перевезення морожених вантажів має бути суцільною, без просвітів.
  - 4.1.6. бідони мають бути щільно закриті кришками з гумовою або паперовою прокладкою та опломбовані відправником; не допускається приймання для перевезення бідонів, які мають течу.
  - 4.1.7. фрукти та овочі укладають в закриту упаковку щільно для виключення можливості їх переміщення.
  - 4.1.8. промислові товари для перевезення упаковують у тверду (дощані, фанерні ящики), напівтверду (пресовані кіпи із застосуванням дощечок і планок) і м'яку упаковку (пресовані кіпи без дощечок і планок, тюки, баули, тканинні мішки, рогожні мішки, рулони).
  - 4.1.9. при упакуванні промислових товарів у тверду упаковку ящики мають бути обтягнутими по торцях металевою стрічкою, скріпленою "в замок".
  - 4.1.10. при упакуванні в напівтверду упаковку кіпи треба покрити з усіх сторін одним шаром обгорткового паперу та одним шаром пакувальної тканини так, щоб повністю уберегти вміст кіпи від забруднення, псування, втрати зовнішнього вигляду та пом'ятості.
  - 4.1.11. при м'якому упакуванні кіпу покривають двома шарами обгорткового паперу, одним шаром пакувальної тканини й обтягають металевою стрічкою з прокладкою під стрічку вздовж периметра кіпи картону завтовшки 3-4 мм і завширшки не менш як 60 мм.
  - 4.1.12. при упакуванні в тюки тканину обгортають папером, пакувальною тканиною, зашивають уздовж одним швом, зашиваючи торці, та обтягають вірьовою.
  - 4.1.13. бідони та барабани треба класти в міцні дерев'яні лати, бутлі - в лати чи корзини та ущільнювати деревною стружкою, банки й тюбики пакувати в картонні чи дерев'яні ящики.
  - 4.1.14. у разі використання одноразових засобів пакетування пиломатеріалів за допомогою брусково-дротяної обв'язки пакет має бути ув'язаний відповідно до рекомендацій.
  - 4.1.15. Перевізники не несуть відповідальності за якісний стан тари (наявність на стандартній тарі щербинок, відколів, посічень).
  - 4.1.16. Перед подачею для перевезення меблів у тарі чи упаковці вантажовідправник зобов'язаний завчасно замаркувати кожне вантажне місце.

4.1.17. Підкладки і прокладки, потрібні для кріплення залізобетонних виробів, повинен надавати вантажовідправник.

4.1.18. У зимову пору вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення очищені від снігу і льоду залізобетонні вироби, а також застосовувати підкладки і прокладки, що обклеєні гумою.

4.2. Правила пакування вантажів на піддонах і пакетах

4.2.1. Піддонон призначаються для перевезення штучних вантажів у тарі, упаковці або без неї, які попередньо були сформовані у великі пакети. Вони можуть бути плоскими, ящиковими або іншої конфігурації.

4.2.2. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення:

- - вантажі у стандартній упаковці і тарі (цегла, шифер тощо) - на плоских піддонах;
- - дрібноштучні, крихкі вантажі, а також з нерівними опорними поверхнями, у недостатньо міцній тарі - на піддонах, обладнаних стояками;
- - вантажі без упаковки, вантажі у первинній (цеховій) упаковці (дрібні вироби машинобудування, парфумерної, гумо-технічної промисловості) - в ящичних піддонах.

4.2.3. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення вантажі на піддонах з урахуванням таких вимог:

- розміри пакета слід обмежувати розмірами піддона;
- звис пакета з кожного боку плоского піддона не може перевищувати 30 мм;
- висоту пакета потрібно визначати, виходячи із вантажності піддона, стійкості пакета, умов перевезення і складування, а також умов щодо повного використання вантажності рухомого складу і додержання вимог безпеки дорожнього руху.

4.3. Правила пакування продукції сільськогосподарського призначення

4.3.1. Вантажовідправник повинен подавати фрукти, ягоди, виноград та баштанні культури, які належить перевезти, чистими, непошкодженими механічно, шкідниками та захворюваннями, однаковими за ступерем зрілості, упакованими у справну, чисту, суху, з гладкою внутрішньою поверхнею, без зайвих запахів тару.

4.3.2. Ягоди у легкій тарі при перевезенні укладываються в контейнери, клітки або скріплюються в паки.

4.3.3. Специфіка перевезення шкіряної і шубно-хутрової сировини автомобільним транспортом визначається відповідними стандартами, згідно з якими цю сировину спаковують в тюки.

4.3.4. Допускається транспортування шкіряної сировини та овчини автотранспортом на піддонах, що перев'язані вірьовою. Маса тюка не повинна перевищувати 40-50 кг, піддона - 1000 кг.

- 4.3.5. Шкури мокросолені перевозять у бочках, кіпах, в'язках та окремо (без тари). Забороняється перевезення шкур разом із сухими вантажами та вантажами, які сприймають сторонні запахи.
- 4.3.6. Мокросолені шкури мають бути надійно захищені від атмосферних опадів. Забороняється в сепарації або в настилі підлоги кузова використовувати дубові дошки.
- 4.3.7. Волосся тварин перевозять спресованим у кіпи або у мішках.

4.4. Правила пакування продукції целюлозно-паперової промисловості

- 4.4.1. Кіпи целюлози мають бути обгорнуті небіленою целюлозою і затягнуті поясами із стальної стрічки або стального дроту.
- 4.4.2. Замовник зобов'язаний подавати для перевезення папір - в рулонах, упакованих в декілька шарів міцного пакувального паперу, та в листах, упакованих в дерев'яні ящики або в два щити; целюлозу - у вигляді пластин, спакованих в кіпи. Ящики та щити мають бути обв'язані стальною пакувальною стрічкою. При перевезеннях листового паперу у контейнерах допускається м'яке упакування його в кіпи.

4.5. Правила пакування шиферу

- 4.5.1. Вантажовідправник зобов'язаний заздалегідь, до прибуття автомобіля під завантаження, підготувати шифер однакового виду і розміру: укласти його в стопи на піддонах, підрахувати кількість листів у стопі та опломбувати кожен піддон.
- 4.5.2. Приймання для перевезення від вантажовідправника і здача вантажоодержувачу завантаженого на піддонах шиферу провадяться Перевізником за кількістю опломбованих пакетів. Вантажовідправник зобов'язаний зазначити в товарно-транспортній накладній масу, кількість пакетів і листів у пакеті. У випадку порушення пломби під час транспортування здача шиферу вантажоодержувачу провадиться за кількістю листів, що зазначена в товарно-транспортній накладній.

4.6. Правила пакування глиняної та силікатної цегли

- 4.6.1. Пакування цегли доцільно здійснювати пакетним способом: на піддонах чи без піддонів із захисними пристроями.
- 4.6.2. Вантажовідправник повинен надавати для перевезення цегли піддони і бруски, стрічкові огорожі і приладдя для кріplення і роз'єдання пакетів.

4.7. Правила пакування скла

- 4.7.1. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення скло всіх видів і розмірів у дерев'яних ящиках, універсальних чи спеціальних

контейнерах і багатооборотних ящиках, що належать заводам-виготовлювачам. Ящики слід укріплювати: зшивати їх дощечками або зв'язувати дротом через кутові захвати.

4.8. Правила пакування сантехнічних виробів

- 4.8.1. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення фарфорові, фаянсові вироби, а також вироби із металу з гальванічним та емалевим покриттям упакованими в ящики або решітки із застосуванням упорів, що охороняють їх від ударів об стінки ящика, чи з прокладкою виробу соломою, стружкою тощо. Упори та прокладки для кріплення сантехнічних виробів на рухомому складі надаються Вантажовідправником.

4.9. Правила пакування продукції металургійної промисловості

- 4.9.1. Сортову сталь розміром до 30 мм і тонколистову сталь товщиною до 4 мм перевозять у міцно скріплених пачках (в'язах, пакетах). Кожна пачка повинна містити сталь однієї партії.
- 4.9.2. Допускається перевезення в пачках листової сталі товщиною до 6 мм включно, що прокатана на станах безперервної прокатки.
- 4.9.3. За погодженням сторін в пачках можна перевозити сортову сталь розміром до 50 мм і листову сталь товщиною до 10 мм.
- 4.9.4. Маса пачки під час ручного вантаження повинна бути не більш як 80 кг, механізованого - не більш як 10 т, а на вимогу Вантажоодержувача - не більше ніж 5 т.
- 4.9.5. Пачки повинні бути міцно обв'язані дротом чи стрічкою не менше ніж у двох місцях, а кінці обв'язки надійно закручені. Пачки листів треба міцно скріплювати стальною стрічкою у дві скоби.
- 4.9.6. Кольорові метали, сплави і металеві вироби перевозяться в контейнерах. Оброблені поверхні відливків і нарізані вироби (болти, гайки, гвинти) повинні бути змащені нейтральним мастилом, що запобігає корозії.
- 4.9.7. Метали і металеві вироби під час перевезення повинні бути захищені від пошкоджень, а відливки із чорних металів, кольорові метали, сплави і металеві вироби - також і від атмосферних впливів. При перевезенні слід вжити заходів, що уберігають метали від залишкових деформацій. Метали і металеві вироби слід перевозити:
- стальний прокат, кутики, швелери і двотаври - в штабелях за профілями на дерев'яних підкладках. При перевезенні поміж окремими рядами прокатних виробів укладають дерев'яні прокладки;
  - стальні канати - скрученими в бухти або намотаними на барабани;
  - рулонні сітки - перев'язаними м'яким в'язальним дротом;
  - плоскі сітки - пов'язаними в пакети;
  - заклепки, болти, гайки, шайби, гвинти - укладеними в тару;

- електроди - обгорнутими папером та укладеними в ящики;
  - дріт для автоматичного зварювання - скрученим в бухти, обгорнутим водонепроникним папером та упакованим у тарну тканину, рогожу чи в ящики;
  - кольорові метали і сплави - зв'язаними в пачки та вкладеними в тару; забороняється підкладати під листи та профілі із алюмінієвих сплавів стальні підкладки, не обшиті деревом чи алюмінієм.
- 4.9.8. Стальні труби діаметром до 60 мм з товщиною стінки до 1 мм включно, труби діаметром 60-120 мм з товщиною стінки від 1,5 до 3 мм, а також прецизійні, капілярні, безрискові та з поверхнею, що відповідає еталонам, перевозять в ящиках чи решітках та в іншій жорсткій тарі, яка забезпечує товарний вигляд і зберігає якість труб під час транспортування. Допускається укладання в одну тару декількох пакетів труб різного діаметра та різних марок сталі, але з окремим їх ув'язуванням. Маса одного місця під час ручного вантаження повинна бути не більш як 80 кг, а mechanізованиого - до 5 т.
- 4.9.9. Труби, сортамент яких не вказаний вище, перевозять в пакетах, міцно ув'язаних не менше ніж у двох місцях. Маса пакета не повинна перевищувати 5 т. Труби діаметром 159 мм і більше перевозять поштучно. За згодою вантажоодержувача допускається поштучне перевезення труб діаметром від 114 до 159 мм.
- 4.9.10. Кінці гнутих труб і відводів повинні бути затуленими для захисту внутрішньої поверхні від впливу атмосферних опадів. Віводи діаметром до 100 мм слід перевозити в контейнерах. Труби повинні бути щільно ув'язані в пакети чи упаковані в ящики.

4.10. Правила пакування продукції хімічної промисловості

- 4.10.1. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення медикаменти в картонних коробах, дерев'яних ящиках, бутлях масою не більше ніж 20 кг, а також у контейнерах. Лікарська рослинна сировина подається для перевезення або у висушеному стані, або у консервованому. Висушина рослинна сировина перевозиться упакованою у спресовані або неспресовані кіпи, дерев'яні або фанерні ящики, тканинні мішки, рогожані лантухи, бочки, барабани тощо. Рослинна сировина у консервованому стані транспортується у металевих бочках, бутлях, що забезпечують герметичність упаковки. Маса вантажного місця від 10 до 120 кг. Бутлі з рідкими медикаментами, що мають ознаки течі, для перевезення не приймаються.
- 4.10.2. Для уберігання від пошкодження під час вантаження, транспортування і розвантаження медикаменти відповідним чином упаковують:
- рідкі медикаменти у скляній упаковці встановлюють в ящики з гніздами; скляні бутлі встановлюють у дерев'яні клітки чи лозові корзини. Дно

ящиків, вільні проміжки в гніздах і корзинах, а також простір під кришкою заповнюють пакувальним матеріалом;

- легкозаймисті рідини - спирти, ефіри та інші препарати на їх основі - упаковують у дерев'яні ящики з гніздами на всю висоту тари; стінки відкритих ящиків мають бути на 5 см вище закупорених бутлів;

4.10.3. Каучук перевозять в кіпах, ящиках, мішках і в блоках без упаковки. Каучук легко піддається впливові зовнішнього середовища, через що може втратити свої властивості та товарну якість. При перевезенні каучукових блоків, обгорнутих в сорочки з листя каучуку, вантажовідправник повинен густо посипати тальком підстилку з дошок та всі вантажні місця. До початку вантаження каучуку вантажовідправник повинен перевірити та підготувати до дії всі засоби боротьби з пожежею.

4.10.4. При перевезенні латексу (водяного розчину натурального каучуку) застосовують бочки з спеціальними запобіжними клапанами, що уберігають бочки під час розвантаження від вибуху газів, які утворилися внаслідок розмноження деяких бактерій.

4.10.5. Гуму і гумові вироби, що належать до товарів народного споживання (взуття, іграшки, медичні вироби, галантерея тощо), перевозять упакованими в дерев'яні ящики. Гумові вироби для промисловості та транспорту пакують в кіпи, тюки, мішки та ящики.

4.11. Правила пакування продукції харчової, м'ясо-молочної та рибної промисловості

4.11.1. Крупа перевозиться тарним способом.

4.11.2. Для забезпечення цілості хліба та хлібобулочних виробів вантажовідправник під час вантаження зобов'язаний дотримувати таких вимог:

- заповнювати лотки стандартною кількістю хліба та хлібобулочних виробів;
- укладати формовий хліб в один ряд заввишки на бокову чи нижню скорину;
- укладати спечений на черені хліб та хлібобулочні вироби (батони, хали, булки тощо) в один ряд заввишки на нижню чи бокову скорину з ухилом до бокової чи задньої стінки лотка;
- укладати дрібноштучні хлібобулочні вироби масою до 200 г включно на нижню скоринку в один-два ряди заввишки, а вироби з оздобленням по верхній скоринці - в один ряд.

4.11.3. Лотки для перевезення хліба та хлібобулочних виробів є інвентарною тарою вантажовідправника. Санітарну обробку лотків повинен виконувати вантажовідправник.

4.12. Правила пакування тортів, тістечок та інших мучнисто-кремових виробів

4.12.1. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення торти в картонних коробках. Коробки складаються в декілька рядів по висоті кузова. Дрібноштучні вироби (тістечка тощо) складають в один ряд на

металеві (алюмінієві) або дерев'яні лотки, які щільно закриваються кришками.

4.12.2. Тістечка штучно-формовочні (корзиночки, повітряні, бісквітні, мигдалеві типу "Ідеал" та ін.) укладають в капсули, а потім в лотки.

4.13. Правила пакування цукру

4.13.1. Цукор-пісок, цукор-пісок рафінований, цукрозу та пудру упаковують насипом у чисті мішки для цукру першої та другої категорії масою нетто до 50 кг. При більш дрібній розфасовці дозволяється упакування цукру-піску навалом у багатошарові паперові мішки. Цукор у такій упаковці можна перевозити тільки при відсутності багаторазових перевалок.

4.13.2. Колотий та грудковий цукор-рафінад упаковують насипом у мішки для цукру першої та другої категорії масою нетто до 40 кг.

4.13.3. Допускається упакування колотого цукру-рафінаду насипом у сухі дощаті чи фанерні ящики масою нетто до 25 кг.

4.13.4. Ящик з цукром-рафінадом повинен бути щільно збитий, викладений з середини папером, забитий цвяхами та скріплений по кутах накладками з металевої стрічкої.

4.13.5. Фасований цукор-рафінад упаковують:

- грудковий - в картонні коробки масою нетто 0,5 чи 1,0 кг. Коробки укладають в гофрокартонні ящики масою нетто до 20 кг;
- цукор-пісок та цукор-пісок рафінований - в паперові пакети масою нетто 0,5 чи 1,0 кг. Пакети укладають в гофрокартонні ящики масою нетто до 20 кг;
- дозволяється упакування грудкового цукру-рафінаду в картонних коробках термоусадочною плівкою блоками масою нетто до 20 кг.

4.14. Правила пакування солі

4.14.1. Сіль кухонну для торговельної мережі перевозять у дрібній і крупній упаковці. Пачки і пакети упаковують в ящики з гофрованого картону, двошарову паперову обгортку або в поліетиленову обгортку масою нетто до 20 кг. Допускається використання паперових чотирьохшарових мішків масою нетто 50 кг.

4.15. Правила пакування молока та молочних продуктів

4.15.1. Вантажовідправник готової молочної продукції та молока зобов'язаний подавати їх для перевезення у тарі, що передбачена діючими державними стандартами.

4.16. Правила пакування м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів

4.16.1. Вантажовідправник зобов'язаний подавати для перевезення в рухому складі м'ясо тушами та напівтушами - без тари, а субпродукти та м'ясні напівфабрикати - в затареному вигляді з відповідним температурним режимом, відмічати в товарно-транспортній накладній

температуру вантажу, який подається для перевезення, а також забезпечувати рухомий склад додатковим джерелом холоду (сухий лід).

4.17. Правила пакування риби та рибопродуктів

- 4.17.1. Основним видом упаковки для риби є напівжорстка картонна тара, яка виготовляється із водонепроникного (бітумованого) гофрованого двошарового картону. Ящики з торців обтягуються двома поясами з пакувального заліза чи дроту та третім поясом, який іде навхрест.
- 4.17.2. Морожена риба упаковується в ящики дерев'яні (80 кг) або картонні (40 кг), бочки, корзини, кулі, тюки тощо. Тара зсередини повинна бути вистелена чистою рогожею, папером чи іншими ізолюючими матеріалами. Риба вищого сорту та рибне філе упаковуються тільки в ящики, що вистелені зсередини ізолюючими матеріалами.
- 4.17.3. Свіжа охолоджена риба, яка приймається для перевезення, має бути перекладена льодом.
- 4.17.4. Охолоджену рибу упаковують в ящики (80 кг), в ящики-клітки із вкладеними всередину матами із очерету, соломи або рогози (80 кг), бочки, корзини. На дно тари і на кожен шар риби насипають шар дробленого чистого льоду. В бочках та ящиках повинні бути отвори для стікання води від танення льоду.
- 4.17.5. Живу рибу, як правило, перевозять в спеціально обладнаних живорибних цистернах. Як виняток дозволяється перевезення живої риби в бочках.

4.18. Правила пакування консервів

- 4.18.1. Консервну продукцію в жерстяній та скляній тарі подають для перевезення упакованою в дощаті й картонні ящики та дерев'яні клітки. Банки укладають так, щоб виключалась можливість їх переміщення. Горизонтальні ряди банок в ящику перекладають картонними або цупкими паперовими прокладками.
- 4.18.2. Для уникнення бою скла дно та бокові стінки клітки треба викласти пакувальним матеріалом.
- 4.18.3. Бочки з консервною продукцією мають бути без пошкоджень, з повною кількістю обручів, чисті, щільно закупорені, без слідів течі, не повинні мати стороннього запаху.
- 4.18.4. Дерев'яні ящики з упакованою в них консервною продукцією мають бути міцними, справними, чистими, без старого маркування.
- 4.18.5. Дерев'яні ящики та клітки мають бути міцно забитими та щільно обтягнутими по торцях в'язальним дротом або металічною пакувальною стрічкою, що забезпечує цілість упаковки при транспортуванні ящиків, які складені у штабелі.
- 4.18.6. Картонні ящики мають бути міцними та забезпечувати збереження продукту при транспортуванні.

4.18.7. Скляні банки, склянки, пляшки, флакони з продукцією при упакуванні в ящики відокремлюють одне від одного перегородками, що утворюють клітки, для запобігання бою скла. Картонні перегородки мають бути із товстого картону.

4.18.8. Ящики і клітки з продукцією у склопарі обов'язково маркують. На кришці ящика з продукцією в склопарі має бути добре помітний напис: "ВЕРХ", "ОБЕРЕЖНО, СКЛО!".

4.19. Правила пакування вина, лікеро-горілчаних виробів, пива та безалкогольних напоїв

4.19.1. Скляні і керамічні пляшки, банки тощо вантажовідправник повинен укладати в дерев'яні ящики, дротяні та поліетиленові ящики або картонну тару.

4.19.2. Вантажовідправник повинен розміщувати ящики та бочки в кузові автомобіля щільно, без проміжків.

4.19.3. При неповністю заповненому кузові ящики та бочки слід фіксувати упорами щоб запобігти їх пересуванню. При розміщенні бочок декількома рядами кожний наступний ряд укладають на прокладки із дошок з підклінюванням усіх крайніх рядів. Використання замість клинів інших пристроїв забороняється.

4.19.4. Вантажовідправник повинен ув'язувати вантаж, якщо він розташований вище, ніж борти кузова.

4.20. Правила пакування чаю, кави, какао, прянощів

4.20.1. Чай перевозиться у фанерних ящиках, що вистилаються зсередини обгортковим папером, фольгою та пергаментом.

4.20.2. Ящики з чаєм складають акуратними рядами. Допускається їх перевезення з іншими вантажами, що не виділяють вологу і запах. Прокладний матеріал повинен бути сухим і чистим.

4.20.3. Кава в зернах транспортується в мішках, молота або натуральна розчинна - у фанерних ящиках, кавові напої - у фанерних або картонних ящиках.

4.20.4. Какао-боби перевозять у сухих, міцних джутових мішках, а какао-порошок в бочках та ящиках.

4.21. Загальні положення правил пакування промислових товарів народного споживання

4.21.1. Цим розділом Інструкції передбачаються умови перевезень промислових товарів народного споживання, крім вантажів, умови перевезень яких передбачені попередніми розділами.

4.21.2. Промислові товари для перевезення повинні подаватись вантажовідправником, як правило, в тарі або упаковці.

4.21.3. Вантажовідправник повинен подавати для перевезення промислові товари у справній, сухій, без сторонніх запахів тарі.

- 4.21.4. Упаковка та маркування промислових товарів повинні відповідати вимогам розділу 4.1. цієї Інструкції.
- 4.21.5. Промислові товари, що упаковані в коробки, пакети, в'язки, тюки, кіпи (швейні вироби, галантерея, предмети санітарії та гігієни, книги тощо) та подаються для перевезення вантажовідправником, повинні мати обв'язку, яка забезпечує цілість упаковки і виключає можливість доступу до вантажу без порушення обв'язки або упаковки.
- 4.21.6. Промислові товари, які подаються для перевезення в рулонах (тканини, килимові вироби тощо), вантажовідправник повинен опломбувати.

4.22. Правила пакування волокнистих вантажів

- 4.22.1. Бавовну, льон, джут та інші волокнисті матеріали перевозять у пресованих кіпах стандартного упакування. Кіпи упаковують в конопледжутову або бавовняну тканину, скріплюють металевими поясами із відпаленої сталевої стрічки. З'єднання металевих поясів не повинні виступати над поверхнею кіп. Для уникнення пошкодження упаковки й утворення іскр під час тертя із сусідніми кіпами кінці зв'язаного дроту повинні бути утоплені всередині кіпі.
- 4.22.2. Кіпи повинні бути міцними, чистими, без слідів підмочування та масляних плям, без ознак самонагрівання, мати правильну форму та відповідне маркування. Для маркування кіп з бавовною забороняється використовувати масляні фарби.

4.23. Правила пакування тканин та штучних виробів

- 4.23.1. Тканини та штучні вироби для перевезення упаковують: у жорстку тару (дощані та фанерні ящики); у напівжорстку тару (пресовані кіпи із застосуванням дощечок і планок); у м'яку тару (пресовані кіпи без дощечок і планок, тюки, баули, тканинні мішки, рогожані мішки, рулони).
- 4.23.2. У контейнерах тканини та штучні вироби перевозять у первинній упаковці, що передбачена стандартами та технічними умовами.
- 4.23.3. У жорсткій тарі (ящиках) слід перевозити: бавовняні тканини з розрізним ворсом; льняні махрові тканини та махрові штучні вироби; хустки та покривала камвольні; шовкові тканини із натурального і штучного шовку, тканини ворсових груп, штучні вироби, тканини та вироби, що упаковані в коробки та целофанові пакети.
- 4.23.4. В тюках перевозять бобрик, штучне хутро, ворсисті ковдри.
- 4.23.5. Всі інші тканини та штучні вироби слід перевозити в кіпах (напівжорстких із застосуванням дощечок та планок або м'яких без їх застосування).
- 4.23.6. Штапельні тканини перевозять аналогічно бавовняним.
- 4.23.7. Під час упакування тканин та штучних виробів у жорстку тару ящики слід обтягувати з торців металевою стрічкою, яку скріплюють "в замок" із застосуванням розміщених на кінцях стрічки хомутиків.

- 4.23.8. Кіпи шовкових тканин забороняється обтягувати дротом.
- 4.23.9. Килими та килимові вироби в торговельну мережу перевозять у рулонах, без упаковки, із забезпеченням вантаження рулонів у тому вигляді, в якому вони відправлені із виробничого цеху, без будь-якої деформації.

4.24. Правила пакування одягу

- 4.24.1. Правилами передбачаються умови перевезень верхнього одягу, швейних та трикотажних виробів.
- 4.24.2. Вантажовідправник може подати для перевезення одяг на вішалах у спеціальних каркасних контейнерах, в ящиках, пачках та коробках.
- 4.24.3. Для перевезення на вішалах верхній одяг подається, як правило, без упаковки: для світлого одягу повинні застосовуватися чохли, а для хутряного одягу - поліетиленові пакети.
- 4.24.4. М'який одяг може подаватися для перевезення також у картонних коробках або ящиках.
- 4.24.5. Трикотажні вироби подаються для перевезення упакованими в дерев'яні або картонні ящики.
- 4.24.6. Для перевезення в контейнерах допускається подання трикотажних виробів у вторинній споживчій тарі (коробках або пачках).
- 4.24.7. Бавовняні, напівшовкові і напівшерстяні швейні вироби можуть подаватися для перевезення у пачках, що упаковані в щільний папір і заклеєні контрольною стрічкою.
- 4.24.8. Цінні швейні вироби перевозять в опломбованих дощаних або фанерних ящиках.
- 4.24.9. Під час перевезення в одному автомобілі одягу на вішалах для декількох вантажоодержувачів вантажовідправник зобов'язаний кожну партію вантажу відокремити папером.

4.25. Правила пакування взуття

- 4.25.1. Залежно від виду взуття і матеріалів, що застосовують для його виготовлення, взуття спаковують у дерев'яні, фанерні чи комбіновані ящики у картонних коробках, паперових пакетах, папері чи без первинної упаковки.
- 4.25.2. Ящики з упакованим взуттям чи комплектами крою шкіряного взуття обтягують навхрест двома металевими стрічками завтовшки 0,4 мм і завширшки 20 мм або дротом діаметром 4,0-4,5 мм та опломбовують. На боці кожного ящика із взуттям наклеють ярлик з маркуванням.

4.26. Правила пакування посудогосподарських товарів

- 4.26.1. До посудогосподарських товарів належить посуд скляний, фарфоровий, фаянсовий, металевий, прибори столові та ножові тощо.
- 4.26.2. При перевезенні посуду в укрупнених пакетах або контейнерах підлогу кузова автомобіля вистеляють рівномірним щільним шаром сіна,

соломи або деревної стружки. Ряди пакетів також прокладають пакувальним матеріалом по горизонталі та вертикалі.

- 4.26.3. При перевезеннях з перевалками у змішаному сполученні за участю кількох видів транспорту пачки або пакети з посудом складають в ящики, перестилаючи їх між рядами та біля стінок пакувальним матеріалом.
- 4.26.4. Скляний господарський посуд (пляшки, баночки, банки тощо) перевозять у контейнерах, тарі-обладнанні або в скріплених поліетиленовою плівкою пакетах.
- 4.26.5. На тарі і контейнерах з посудом вантажовідправник повинен зробити напис "ОБЕРЕЖНО, СКЛО!".
- 4.26.6. Коробки із столовими приборами упаковують в щільно збиті дерев'яні ящики, що вистелені водонепроникним папером. Спаковані ящики обтягають з торців стальною пакувальною стрічкою, скріпленою і прибитою цвяхами до ящика, чи м'яким відпаленим дротом діаметром 1,2-2,0 мм із закрученням його навколо головки кожного цвяха. Упакований ящик опломбовується заводом-виготовлювачем. Маса ящика брутто - не більше 50 кг.

4.27. Правила пакування техніки і приладів

- 4.27.1. До техніки і приладів відносяться будь-яка техніка, у т. ч. побутова, зокрема: електропилососи, пральні та швейні машини, холодильники, посудомийні машини, кавоварки, тощо; будь-які прилади, машини і т.п.
- 4.27.2. Техніку і прилади слід подавати для перевезення в упаковці виготовлювачів, яка забезпечить збереження їх при транспортуванні від пошкоджень, або у контейнерах.
- 4.27.3. На упаковці обов'язково наноситься маркування, а також чіткі написи "ОБЕРЕЖНО", "НЕ КАНТУВАТИ", "ВЕРХ", "ЕЛЕКТРОПРИЛАД" тощо.
- 4.27.4. Техніку, яка упакована в картонні коробки, слід подавати для перевезення укладеною в контейнери або в дерев'яні ящики.
- 4.27.5. Прилади, які упаковані в картонні коробки, слід подавати для перевезення укладеними в контейнери або в дерев'яні ящики.
- 4.27.6. У всіх випадках упаковка повинна уберігати техніку і прилади як від механічних пошкоджень, так і від атмосферних опадів.

4.28. Правила пакування швидкопсувних вантажів у міжміському сполученні

- 4.28.1. Швидкопсувні вантажі повинні подаватись для перевезення у транспортабельному стані, відповідати вимогам якості й упакування, які встановлюються технічними умовами. Тара для швидкопсувних вантажів повинна відповідати санітарно-гігієнічним умовам їх перевезення, зберігати якість і зовнішній вигляд вантажу та охороняти його від пошкодження. Тара повинна бути справна, суха і чиста, без сторонніх запахів і відповідати всім вимогам по збереженню вантажу цієї категорії.

4.28.2. На вимогу Перевізника Замовник зобов'язаний для перевірки стану вантажу або тари пред'явити технічні умови.

4.28.3. Вантажовідправник зобов'язаний надати Перевізнику посвідчення про якість або сертифікат. Відомості про ці документи обов'язково зазначаються в товарно-транспортній накладній.

5. Інформація для вантажовідправника

5.1. Відповідно до діючого законодавства відповідальність за неналежне пакування Вантажів покладається на Вантажовідправника.

5.2. Компанія не несе відповідальності за недостачу, пошкодження Відправлення, якщо цілісність пакування не порушено.

5.3. Компанія звільняється від відповідальності за нестачу та/або пошкодження вмісту Відправлення, якщо цілісність пакування Відправлення, що доставляється, не порушена.

5.4. Компанія звільняється від відповідальності за ушкодження або псування вмісту Вантажу внаслідок його неналежного пакування або внаслідок незадовільного пакування вмісту Вантажу, яке за своїм характером схильне до пошкоджень або псування без пакування чи при неналежному пакуванні.

5.5. Вантажовідправник несе повну відповідальність за надійність та достатність пакування, його відповідність вазі та характеру вантажу, та гарантує, що зазначив правильну вагу вантажу, вміст вантажу має правильне маркування, вміст вантажу підготовлено, надійно та акуратно упаковано, з метою вберегти від звичайних ризиків при транспортуванні, включаючи механічне сортування та/або обробку вантажу автоматичними пристроями.

5.6. У разі невиконання вищезазначених умов Компанія не несе відповідальності за збереження Вантажу.